

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: نیکوس موتاس*
برگردان: آمادور نویدی
۱۹ جون ۲۰۲۴

چرائی برتری سوسیالیسم بر کاپیتالیسم

چرا سوسیالیسم برتر از کاپیتالیسم است؟

دست‌آوردهای سوسیالیستی در اتحاد شوروی

پس از پیروزی نیروهای ضدانقلابی در اتحاد شوروی و اروپای شرقی، مفهوم استدلال‌های سیاسی عمومی در دو سده‌هه اخیر: «پایان تاریخ، و پایان ایدئولوژی» مرسوم شده است. این امر برای بورژوازی- طبقه غالب، در تلاش جهت قانع کردن مردم جهان، مفهوم بسیار راحتی است که بگوید:

(۱) سوسیالیسم شکست خورده و غیرقابل برگشت است؛

(۲) کاپیتالیسم پیروز نهائی در دوران دگرگونی‌های اجتماعی و اقتصادی تاریخی است؛

(۳) هر بحثی که جهت جامعه‌ای غیرکاپیتالیستی- جانی باشد که ابزار تولید در یک اقتصاد متمرکز اجتماعی برنامه ریزی می‌شود- «خیالی واهی» و «توهمی اتوپیائی» است.

البته که ضدکمونیزم، هسته اصول بورژوازی را تشکیل می‌دهد. نیروهای بورژوازی و مکانیزم‌های آنها (تاریخ‌نویسی، رسانه‌ها و ...) در کل جهان در دو سه دهه گذشته، عمدتاً از طریق اهریمن‌سازی و تهمت‌زدن به اتحاد شوروی و به طور کلی بنای سوسیالیستی قرن ۲۰م، جنگی صلیبی علیه کمونیزم به راه انداخته اند.

هر بار که حقایق مارکسیستی- لنینیستی آشکار می‌شود، همانند شب‌سختی که برفراز نئولیبرال‌ها، سنترال‌ها، سوسیال دمکرات‌ها، نئونازی‌ها و سایر وازدگان سیاسی حامی بربریت کاپیتالیستی به پرواز درآمده باشد.

این شیخ- همان‌گونه که آن‌ها می‌نامندش- رژیم شورائی، «دیکتاتوری»، «ستالینیست»، «خون‌آشام»، «سرکوب‌گر» و غیره است. ضدکمونیست‌ها تلاش می‌کنند تا به هر شکلی که ممکن‌ست تاریخ را تحریف کنند، اما از بخت بدشان، آن‌ها نمی‌توانند حقایق تاریخی را تغییر دهند.

تاریخ دروغ‌های آشکار تبلیغات ضدکمونیستی بورژوازی را برملا می‌کند. علی‌رغم مشکلات و ضعف‌های سیستم سوسیالیستی قرن ۲۰م، برتری سوسیالیسم بر کاپیتالیسم به اثبات رسید، زیرا که امتیازات زیادی را برای کار و زندگی مردم ارائه داد، مناسبات کاپیتالیستی در تولید را لغو نمود، نوع‌بشر را از یوغ بردگی مزدی آزاد کرد و بدین‌ترتیب مسیر را جهت تولید و توسعه علم، نه فقط به‌خاطر اقلیتی، بل‌که برای ارضای نیازهای اکثریت مردم هموار نمود.

در این به‌اصطلاح «رژیم‌های توتالیتر کمونیستی» (چنین) هر شخصی دارای شغل تضمین شده، مراقبت‌های بهداشتی عمومی و آموزش رایگان، خدمات کم‌هزینه، مسکن، دسترسی وسیع به فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی بود که توسط دولت ارائه شده بود.

در جمله‌های بعدی، به‌عنوان پاسخی به همه حامیان بربریت کاپیتالیستی، به‌برخی از دست‌آوردهای اساسی سوسیالیسم در اتحاد شوروی اشاره می‌کنیم.

حقوق زنان:

با انقلاب بزرگ اکتوبر، مسیر رهائی اجتماعی و آزادی زنان طبقه کارگر هموار شد. پیش از انقلاب اکتوبر، زنان در روسیه تزاری، در معرض تبعیض‌های طبقاتی و جنسیتی قرار داشتند، و بیش از ۸۰ درصد از آن‌ها کارگران ساده بودند که نیمی از دست‌مزد همکاران مرد خود را دریافت می‌کردند. ۸۷ درصد از زنان در روسیه تزاری سواد خواندن و نوشتن نداشتند. یکی از نخستین فرمان‌های انقلاب، دادن اهدای حقوق کامل سیاسی به زنان بود. این امر در انگلستان در سال ۱۹۱۸، در امریکا در سال ۱۹۰۲، و در فرانسه در سال ۱۹۴۴ رخ داد.

از سال ۱۹۱۷ تا سال ۱۹۲۰، حدود ۴ میلیون زن در روسیه شوروی خواندن و نوشتن را یاد گرفتند، درحالی‌که از سال ۱۹۲۲ تا سال ۱۹۲۸، نمایندگان زن در شوراها به ۹ برابر (۸۳۰۷۰۰ زن کارگر و کشاورز) افزایش یافت. طی سال‌های ۱۹۷۰، درحالی‌که در امریکا تنها ۵ درصد از اعضای دولت فدرال و دولت‌های ایالتی زن بودند، در اتحاد شوروی ۶/۳۵ درصد اعضای شورای عالی، زن بودند.

این در اتحاد شوروی – نه در اروپای غربی یا در امریکا بود- که جهت حمایت از زنان کارگر قوانین خاصی برای دوره حاملگی مقرر شد: برای هر زن ۴ ماه مرخصی زایمان با حقوق کامل به‌تصویب رسید.

یادآوری:

نرخ بی‌کاری زنان در اتحادیه اروپا ۶/۱۰ درصد در سال ۲۰۱۲، و ۱.۱۰ درصد در سال ۲۰۱۴، اداره آمار اتحادیه اروپا (Eurostat)، درحالی‌که شمار کل زنانی که در خط فقر زندگی می‌کنند به ۶۵ میلیون نفر می‌رسد! یوروستت (Eurostat)

یوروستت (Eurostat) یا اداره آمار اروپا یکی از ادارات کمیسیون اروپا است که در محله کیرچبرگ شهر لوکزامبورگ، در کشور لوکزامبورگ واقع است. وظایف اصلی آن، ارائه اطلاعات آماری به نهادهای اتحادیه اروپا و ترویج هم‌آهنگی روش‌های آماری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا و نامزدهای پیوستن به آن و همچنین انجمن تجارت آزاد اروپا است. (ویکی‌پدیا)

دست‌آوردهای کارگران:

زنان شاغل در تعطیلات در یکی از مراکز تفریحی دولتی در کریمه در سال ۱۹۶۳

کار ثابت و دائم برای هرکسی در اتحاد شوروی وجود داشت، که بیش از ۴۱ ساعت در هفته نبود. ساعت‌های کاری برای آن‌هایی که در شرایط شغلی کم‌سالم‌تری کار می‌کردند، به ۳۶ ساعت در هفته کاهش یافته بود. ساعت‌های کار هفتگی در اتحاد شوروی، یکی از کوتاه‌ترین‌ها در جهان بود، و هر زن و مرد کارگر از حق استراحت هفتگی، همراه با امرار معاش ثابت و کامل سالیانه برخوردار بود.

کارگران، بیمه اجتماعی دولتی اجباری داشتند، که منبع آن نه از حقوق کارگران، بلکه از بودجه دولت و بودجه‌های شرکت‌های دولتی تأمین می‌شد. هر کارگری در سن ۶۰ سالگی برای مردان و سن ۵۰ سالگی برای زنان از حق بازنشستگی کامل برخوردار بود. برای کارهایی که شرایط شغلی کم‌سالم‌تری داشت، مردان در سن ۵۰ سالگی و زنان در سن ۴۵ سالگی از حق بازنشستگی برخوردار بودند.

برای شهروندان شوروی استراحت و تفریح یک مزیت نبود – همان‌گونه که در سیستم کاپیتالیستی رخ می‌دهد. بلکه طبق ماده ۱۱۹ قانون اساسی شوروی یک حق بود. دولت سوسیالیستی شبکه بزرگی از مؤسسات رایگان فرهنگی و ورزشی را برای مردم فراهم کرده بود.

اولین منزل‌گاه تفریحی در پترزبورگ (لنینگراد) در سال ۱۹۲۰، و به ابتکار خود ولادیمیر ایلیچ لنین ساخته شد. در ابتدای سال ۱۹۴۰، تعداد این نوع منزل‌گاه‌های تفریحی به ۳۶۰۰ رسیده بود که می‌توانست پذیرای خدمات به ۴۷۰ هزار کارگر باشند، در حالی‌که در سال‌های ۱۹۸۰، بیش از ۱۴ هزار مرکز تفریحی و تعطیلات برای ۴۵ میلیون نفر وجود داشت.

قابل توجه:

دست‌آورهای کارگران در دنیای کاپیتالیستی- به‌ویژه در اروپای غربی- متعاقب مبارزه‌های طبقاتی طولانی و خونین به‌دست آمد. وجود اتحاد شوروی و سرمشق بنای سوسیالیستی، شماری از دولت‌های بورژوازی غربی را مجبور کرد تا برخی از حقوق اجتماعی و کارگری را به مردم خود ارائه دهند.

به‌رحال، متعاقب پیروزی ضدانقلاب در اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی و اروپای شرقی، این حقوق اجتماعی و کارگری به‌طرز وحشیانه‌ای مورد حمله قرار گرفت. امروز در ۲۰۱۶ (تاریخ نوشتن این مقاله است)، ما در بربریت کاپیتالیستی با بی‌کاری، کاهش حقوق، اخراج گسترده، روابط کاری صفر قرارداد، استخدام کودکان به‌کار و... زندگی می‌کنیم. در دنیای کاپیتالیستی، همه حقوق اجتماعی و کارگری قربانی سود کاپیتالیستی شده است؛ در آمریکا ۴۷ میلیون در لبه خطر فقر زندگی می‌کنند، و در اتحادیه اروپا ۲۵ میلیون نفر بی‌کارند!

سیستم مراقبت‌های بهداشتی عمومی و رایگان:

ایجاد سیستم مراقبت‌های بهداشتی عمومی در اتحاد شوروی، نمونه بارزی از بنای سوسیالیستی بود. شبکه دولتی گسترده‌ای از مراقبت‌های بهداشتی در روسیه شوروی وجود داشت که بر مبنای اقتصاد سوسیالیستی برنامه‌ریزی شده متمرکز بود و خدمات‌های رایگان مراقبت‌های پزشکی را برای همه مردم ارائه می‌داد. آمار خود گواهی می‌دهد: در روسیه تزاری، پیش از انقلاب اکتوبر، امید به زندگی، تنها ۳۲ سال بود ولی بعد از سال ۱۹۱۷، طی چند سال، امید به زندگی به ۴۴ سال رسید (سال ۱۹۲۰). در سال ۱۹۸۷، امید به زندگی در اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی- ۶۹ سال - مانند دنیای غرب بود.

تعداد پزشک‌ها و متخصص‌ها در مدت بنای سوسیالیستی بسرعت افزایش یافت، در حالی‌که مرگ و میر کودکان (در روسیه پیش از انقلاب یکی از مشکلات بزرگ) بود، بعد از انقلاب به ده برابر کاهش یافت. تقریباً ۱۶۰ میلیون شهروند در اواسط سال‌های ۱۹۸۰، سالانه معاینه‌های بهداشتی پیش‌گیرانه را انجام می‌دادند و هم‌زمان بیش از ۳۵ میلیون شهروند تحت نظارت دائمی پزشکی رایگان بودند. در همان مدت، بیش از ۲۸ هزار درمان‌گاه، کلینیک یا بیمارستان کوچک دولتی برای زنان و کودکان در اتحاد شوروی وجود داشت.

نکته:

نرخ امید به زندگی در روسیه کاپیتالیستی پوتین- در سال ۲۰۰۴ به ۶۳ سال رسید. به‌علاوه، در روسیه کاپیتالیستی الیگارشی، و گروه‌های انحصاری، مراقبت‌های پزشکی رایگان و عمومی دیگر وجود ندارد: شمار زیادی از بیمارستان‌ها و درمان‌گاه‌ها و کلینیک‌های دولتی بسته شده‌اند، در حالی‌که بیمارستان‌های بزرگ تأسیس شده،

«حوادثهای» کاری افزایش یافته است(سالانه ۶۰۰ مرگ و میر) و افراد شاغل روسی باید مخارج خدمات بیمارستان‌های عمومی را پرداخت کنند.

سیستم آموزش و پرورش عمومی و رایگان:

در اتحاد شوروی، یکی از دست‌آوردهای بی‌نظیر، حذف کامل بی‌سوادی و افزایش سریع سطح آموزشی بود. پیش از انقلاب اکتوبر ۱۹۱۷، فقط ۹/۳۷ درصد از مردان روس زبان و ۵/۱۲ درصد از زنان روس زبان، خواندن و نوشتن را می‌دانستند. از همان نخست، دولت شوروی جهت از بین بردن بی‌سوادی بسیار تلاش نمود.

آمار خود گواهی می‌دهد: بین سال‌های ۱۹۴۰-۱۹۲۰، تقریباً ۵۰ میلیون شهروند بزرگسال در هر سال خواندن و نوشتن یاد گرفتند؛ در سال ۱۹۳۷، سه‌چهارم (۷۵ درصد) از کل جمعیت خواندن و نوشتن می‌دانستند. در دهه ۱۹۶۰، بی‌سوادی کاملاً رفع شده بود.

رفع بی‌سوادی- که کوبا در سال‌های ۱۹۶۰ نیز به آن نائل شد- عبارت بود از بخشی از برنامه آموزشی عمومی و یک‌پارچه که توسط دولت شوروی ایجاد شده بود و شامل: ایجاد آموزش رایگان برای هر کودک، ایجاد برنامه آموزش اجتماعی کودکانستانی رایگان، تا دسترسی به سطح دانش‌گاهی برای طبقه کارگر و روستائی‌ها، ایجاد هزاران مهدکودک، دبستانی و دبیرستانی دولتی. شمار شهروندانی که به سطح تحصیلات دانش‌گاهی رسیدند از یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در سال ۱۹۳۹ به ۲۱ میلیون شهروند در پایان سال‌های ۱۹۸۰ افزایش یافت. از سال ۱۹۱۸ تا سال ۱۹۹۰، بیش از ۱۳۵ میلیون شهروند روسی فارغ التحصیل کامل سطح تحصیلات دانشگاهی بودند.

در صورتی‌که در دنیای کاپیتالیستی، حق آموزش و پرورش در معرض سودجویی و خصوصی‌سازی قرار داشت و دارد، دانش‌جویان در اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی به‌طور رایگان به همه سطوح آموزش تا سطح تحصیلات عالی دانش‌گاهی دسترسی کامل داشتند.

در اتحاد شوروی جهت تحصیل آموزش عالی شهروندان هیچ هزینه‌ای وجود نداشت، به‌علاوه، به بیمه پزشکی و همچنین به روی‌دادهای ورزشی و فرهنگی مختلف دسترسی کامل وجود داشت.

قابل توجه:

در روسیه کاپیتالیستی، ۴۰ درصد از دانش‌جویان در سطح دانش‌گاهی در سال ۲۰۰۰، شهریه پرداخت می‌کردند. احیای مناسبات کاپیتالیستی در روسیه منجر به از هم‌گسیختگی ماهیت آموزش دولتی و رایگان شد.

نهادهای علمی جهان کاپیتالیستی، پیروزی‌های بلامنازع سوسیالیسم در تحصیلات را در سطح بین‌المللی به رسمیت شناختند.

اصطلاح «آنچه را که ایوان می‌داند و جانی نمی‌داند»، موضوع تحقیق در امریکا مثال‌زدنی‌ست، به‌ویژه بعد از پیروزی شوروی در بخش علوم، از جمله در علوم فضائی، که هیچ‌کسی نمی‌توانست برتری سیستم سوسیالیستی را در رشته‌های علمی مورد مناقشه قرار دهد. اصطلاح مذکور، مقایسه بین آموزش در شوروی و امریکا در زمینه‌های خواندن، ادبیات، زبان‌های خارجی، تاریخ و جغرافیا بود.

طی قرن ۲۰م، هیچ رشته‌ای از علوم نبوده که اتحاد شوروی در آن نیروی پیش‌گام نباشد. ۲۰ تا ۲۵ درصد از اختراعات سالانه تقریباً در کل رشد تکنولوژی، متعلق به اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی بوده است. ما می‌توانیم دست‌آوردهای بیشتری از سوسیالیسم در اتحاد شوروی و همچنین در اروپای شرقی را مثال بزنیم. مطمئناً ما می‌توانیم به دگرگونی کامل دولت فقیر و نیمه فئودالی تزاری به یک ابرقدرت با توسعه صنعتی گسترده و افزایش سریع محصولات کشاورزی اشاره کنیم. ما می‌توانیم به کمک‌های عظیم اتحاد شوروی در مبارزه علیه فاشیسم طی جنگ جهانی دوم اشاره کنیم. ما همچنین می‌توانیم به دست‌آوردهای عظیم شوروی در فرهنگ و هنر، از جمله در سینما، تئاتر، موزیک کلاسیک، شعر، و ادبیات و غیره اشاره کنیم.

پی‌آمد یکی‌ست:

سوسیالیسم اثبات نمود که از هر نظر در زندگی اجتماعی و اقتصادی بر کاپیتالیسم برتری دارد. و زمانی‌که ما در باره «برتری» صحبت می‌کنیم، به این امر مراجعه می‌کنیم که چگونه سیستم سوسیالیستی با حذف استثمار انسان توسط انسان توانست نیازهای مردم را فراهم سازد. کاپیتالیسم، با سرشت آنارشیستی خود در تولید و سودخدائی که می‌کند، برای انسان‌ها چیزی به جز فقر، بدبختی، بی‌کاری، نابرابری‌ها و جنگ‌ها نداشته و ندارد..

اتحاد شوروی و کشورهای سوسیالیستی قرن ۲۰م، علی‌رغم مشکلاتی که داشتند، اما اثبات نمودند که جهانی بهتر امکان‌پذیرست. آقای فوکویاما و حامیان کاپیتالیستی گرامی: علی‌رغم شکست تاریخی موقت سوسیالیسم توسط ضدانقلاب‌های سال‌های ۱۹۹۱-۱۹۸۹، هیچ‌چیزی پایان نیافته است. تاریخ به پایان خود نرسیده است.

آینده بشریت، سوسیالیسم و کمونیسم است.

درباره نویسنده:

*نیکوس موتتاس، سردبیر نشریه و سایت در دفاع از کمونیسم است.

برگردانده شده از:

Why Socialism is superior to Capitalism- The achievements of Socialist construction in the Soviet Union

By Nikos Mottas.

<https://www.idcommunism.com/2016/09/why-socialism-is-superior-to-capitalism.html>